

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен "SOS KINDERDORF INTERNATIONAL"
SOS балалар ауылдарын құру жөніндегі халықаралық қоғам арасындағы шартты бекіту
туралы

Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 3 желтоқсандағы N 5 Заңы

Астанада 2004 жылғы 8 сәуірде жасалған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен "SOS KINDERDORF INTERNATIONAL" SOS балалар ауылдарын құру жөніндегі халықаралық қоғам арасындағы шарт бекітілсін.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Президенті

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен "SOS KINDERDORF
INTERNATIONAL" SOS балалар ауылдарын құру жөніндегі
халықаралық қоғам арасындағы шарт

Бұдан әрі - Үкімет деп аталатын Қазақстан Республикасының Үкіметі бір тараптан және бұдан әрі - SOS KDI деп аталатын "SOS KINDERDORF INTERNATIONAL" SOS балалар ауылдарын құру жөніндегі халықаралық қоғамы екінші тараптан, бұдан әрі бірлесіп Т а р а п т а р д е п а т а л а т ы н д а р ,

Қазақстан Республикасында материалдық және тәрбиелік қолдауға мұқтаж көп б а л а н ы ң б о л у ы н а б а й л а н ы с т ы ;

осы Шарттың мақсаты бұл балаларға жаңа отбасын, ана махаббатын, материалдық қамтамасыз етуді, сондай-ақ апат немесе саяси тұрақсыздық жағдайында SOS KDI қызметінің шеңберінде лайықты тәрбие мен қорғауды ұсыну болуына байланысты;

SOS KDI-дің барлық балалар ауылдары профессор Герман Гмайнер әзірлеген және осы Шартқа қоса беріліп отырған кіріспеде баяндалғанындай SOS KDI-ге байланысты педагогикалық қағидаттарға негізделуіне байланысты;

Қазақстан Республикасында салынуы жоспарланып отырған SOS KDI балалар ауылдарының осы қағидаттарға сәйкес жұмыс істейтіндігіне байланысты төмендегілер туралы уағдаласты:

1. SOS KDI ТАРАПЫНАН

1.1. SOS KDI Қазақстан Республикасының аумағында бірінші SOS-балалар ауылын және басқа кейінгі ұқсас SOS-балалар ауылдарын, сондай-ақ SOS-балалар бақшалары, мектептері, әлеуметтік орталықтары, фермалары, оқыту орталықтары, емханалары және т.б. сияқты "жолай жобаларды" (бұдан әрі - SOS-жобалар) құруда, SOS KDI-дің педагогикалық және ұйымдастырушылық қағидаттарына, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жетім балаларға және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға көмек көрсетуде Үкіметпен тығыз

ынтымақтастықты қолдайтын болады.

1.2. SOS KDI Үкіметпен ынтымақтастықта Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес "Қазақстанның SOS-балалар ауылдары" атты Қорына (бұдан әрі - Қор) құрылтайшы болуға міндеттенеді.

Қор Жарғысы осы Шарттың екі Тарабы арасында келісілуі тиіс, сондай-ақ SOS KDI-дің педагогикалық және ұйымдастырушылық қағидаттарына және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес болуы тиіс.

1.3. SOS KDI-ге мүше ұйымдар арасындағы делдал ретінде SOS KDI Қазақстан Республикасының аумағында SOS-жобаларды салу мен толық жабдықтауды қамтамасыз етеді, олар сонымен қатар айналадағы қауымдастыққа да қызмет көрсетеді және балаларды белгілі бір бейін, бейімділік немесе кәсіп бойынша еңбекке дағдыландыруға көмектеседі, сондай-ақ Қорға өз қызметін жүзеге асыру үшін қажетті шығыстарды жабу үшін қосымша кіріс алуға жәрдемдеседі.

1.4. SOS KDI ресми ашылуын қоса Қазақстан Республикасында бірінші SOS-балалар ауылын толық ұйымдастыру мен жарақтандыру үшін бүкіл жауапкершілікті өз мойнына алады және осы Шарттың шеңберінде Қазақстан Республикасының аумағында басқа SOS-жобалар ұйымдастыруға құқылы.

Осыны ұйымдастырғаннан және жарақтандырғаннан кейін Қор өз қызметінің шеңберінде SOS-жобаларды ұстауға SOS KDI бөлетін қаражаттың тиісінше мақсатты жұмсалыуына толық қаржылық және өзге де бақылауды өз мойнына алады.

SOS KDI өзінің демеушілік бағдарламасы арқылы Қорды ұстауға және оның шығындарын жабуға жеткілікті барлық қажетті шараларды қолданатын болады. SOS KDI-дің қосымша субсидиясына өтініштерді Қор жыл сайын Қордың Директорлар Кеңесі мен SOS KDI-дің өзі белгіленген тәртіппен бекіткен бюджетке сәйкес жасай алады.

Қор өз қызметін жүзеге асыру үшін тиісті қаражат пен жарналар жинауды ұйымдастыру үшін (Қор қаражатын жинау) барлық мүмкіндікті жасайды.

Аса қажет болған жағдайда SOS KDI, SOS балалар ауылдарында тәрбиеленіп жатқан балалардың да, SOS аналардың да пайдасына SOS-жобаларды ұстауды толықтай қолдауға міндеттенеді.

1.5. SOS KDI Қазақстан Республикасының аумағында заңды түрде қабылданған тәрбиелік, діни және басқа дәстүрлі қағидаттарды, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын заңнаманы құрметтеуге міндеттенеді.

2. ҮКІМЕТ ТАРАПЫНАН

Үкімет мыналарға қол жеткізу үшін барлық мүмкіндікті жасауға:

2.1. Тиісті жарна ретінде SOS-жобаларды және олармен қатар салынатын құрылыс объектілерін салу үшін лайықты жер учаскелерін таңдап алуға;

2.2. Қазақстан Республикасының бюджетіне төленетін барлық салықтар мен міндетті төлемдерді төлеуден босатылған SOS-жобаларды салуға қажетті рұқсат ету

кепілдігін қамтамасыз етуге;

2.3. SOS-жобаларды салу үшін су құбырларын, кәріз желісін, электр энергиясын беру желілерін (егер олар бар болса) жүргізуді, тиісті жолдар салуды қамтамасыз ету, SOS-жобаларды салу жөніндегі жоспарлар тиісті түрде мақұлданып, құрылыс басталғаннан кейін жедел түрде телефон байланысын және басқа да қажетті қызметтер көрсетуді қамтамасыз етуге;

2.4. SOS-жобаларының құрылысын бақылауды қамтамасыз ету және/немесе тиісті оқытуды қоса алғанда, жергілікті персоналға көмек көрсету мен консультациялар беру үшін SOS KDI тартатын мамандар үшін тиісті визаларды, оның ішінде көп дүркін визаларды, тұруға, жұмыс істеуге рұқсаттарды тегін беруге;

2.5. SOS KDI және Қазақстанның SOS-балалар ауылдары, олардың активтері, кірістері мен басқа меншігі Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген барлық салықтардан және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерден, оның ішінде жеке табыс салығынан босатылады;

2.6. Егер ол қажет болса, SOS-балалар ауылдарындағы балаларға құқықтық қолдауды қамтамасыз етуге;

2.7. Көмек көрсету жөніндегі халықаралық ұйым ретінде SOS KDI шұғыл жағдайда объектілерге және адамдарға, оның ішінде көрсетілген объектілердегі балаларға материалдық, медициналық және өзге де көмек көрсету мақсатында қол жеткізу құқығына кепілдікті қамтамасыз етуге;

2.8. SOS KDI-ге көмек көрсету жөніндегі халықаралық бейтарап ұйым ретінде лайықты құрмет көрсетілу кепілдігін қамтамасыз етуге;

2.9. "SOS-балалар ауылы" атауы мен эмблемасы Қазақстан Республикасының тарапынан тиісті құқықтық қорғалуға және тек SOS KDI-ге мүше ұйымдардың және тиісті жазбаша санкциялары барлардың ғана осы атау мен эмблеманы пайдалану құқығы болатынына кепілдікті қамтамасыз етуге;

2.10. Егер ол қажет болса, жергілікті бюджеттердің жетім балалар мен ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған балаларды асырап-бағуға арналған қаражаты есебінен SOS балалар ауылдарының шығындарын ішінара немесе толық өтеуді қамтамасыз етуге міндеттенеді.

Ескерту. 2-бапқа өзгерту енгізілді - Қазақстан Республикасының 2008.11.21 N 92-IV Заңымен.

3. ЕСКЕРТУ

Үкімет осы Шарттың шеңберінде Қазақстан Республикасының аумағында заңды түрде қолданылатын негіз құраушы қағидаттармен, қоғамы адамгершілікпен, тәрбиелік және өзге де дәстүрлермен үйлеспейді, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзады деп есептейтін барлығына қатысты тыйым салу немесе шектеулер белгілеу құқығын өзіне қалдырады.

4. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

4.1. Қазақстан Республикасының аумағында SOS-жобалар құрылысын салуды Қазақстан Республикасы Үкіметінің қамқорлығымен SOS KDI жүзеге асырады.

4.2. Қазақстан Республикасының аумағында SOS KDI немесе SOS KDI-ға мүше ұйымдар құрған барлық SOS-балалар ауылдары "SOS-балалар ауылы" деп аталуға тиіс.

Алайда, әртүрлі қосымша немесе түсіндіруші атауларды қарастыру теріске шығарылмады.

4.3. SOS KDI немесе SOS KDI-ға мүше ұйымдар Қазақстан Республикасының аумағында құрған барлық мектептер SOS қозғалысының негізін қалаған Герман Гмайнердің атында болуға тиіс.

4.4. SOS KDI және/немесе Қор Қазақстан Республикасының тиісті мемлекеттік органдары мен ұйымдарының заңдарын және кеңестері мен ұсыныстарын құрметтей отырып, солай бола тұрғанмен SOS-балалар ауылына балаларды қабылдауды немесе оларды одан шығаруды айқындайтын шешуші инстанция болып табылады деген фактіні мойындау. Балаларды SOS-балалар ауылына қабылдау SOS KDI-дің өзі белгілеген өлшемдер мен қағидаттарға сәйкес жүзеге асырылады.

4.5. SOS KDI-ге жеке жұмыс беруші ретінде SOS KDI-дің қағидаттары мен мақсаттарына сәйкес іріктелетін және Қазақстан Республикасында жұмыс істеуге тиісті өз персоналын еркін пайдалану құқығын беру.

4.6. Осы Шартқа қоса беріліп отырған кіріспе оның ажырамас бөлігі болып табылады.

4.7. Осы Шарттың ережелерін іске асыру барысында қандай да бір келіспеушілік немесе пікір алшақтығы болған жағдайда Тараптар Қазақстан Республикасының аумағында SOS-балалар ауылдарын құру жөніндегі жұмыс та, жобалардың өздері де балалардың мүддесі үшін жүзеге асырылатынын ескере отырып, туындаған даулы мәселелерді ынтымақтастық рухында шешу үшін Үкімет пен SOS KDI құрамынан мүшелер комитетін құруға тиіс.

5. ШАРТТЫҢ БЕКІТІЛУІ, КҮШІНЕ ЕНУІ ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫЛУЫНЫҢ ТОҚТАТЫЛУЫ

5.1. Осы Шарт Қазақстан Республикасының бекітуіне жатады.

5.2. Осы Шарт Тараптар арасында оны Қазақстан Республикасының бекіткені туралы куәландыратын құжатпен және оның SOS KDI тарапынан ресми расталу актісі туралы куәландыратын құжатпен алмасқан күннен бастап күшіне енеді.

5.3. Осы Шарт күшіне енген күннен бастап Қазақстан Республикасының Үкіметі мен "SOS KINDERDORF INTERNATIONAL" SOS-балалар ауылдарын құру жөніндегі халықаралық қоғам арасындағы 1993 жылғы 22 қарашадағы Қазақстан Республикасында SOS-балалар ауылдарын құру, құрылысын салу, жабдықтау және олардың жұмыс істеу туралы Шарт пен олармен байланысты жобалардың қолданылуы тоқтатылады.

5.4. Осы Шарт өзінің қолданылуын Тараптардың кез келгені басқа Тарапты Шарттың қолданылуын тоқтатуға өз шешімі туралы жазбаша түрде хабардар еткеннен кейін алты ай өткен соң тоқтатады.

2004 жылғы 8 сәуірде Астана қаласында әрқайсысы қазақ, ағылшын және орыс тілдерінде екі түпнұсқа данада жасалды, әрі барлық мәтіндердің бірдей күші бар.

Осы Шарттың ережелерін түсіндіруде келіспеушіліктер туындаған жағдайда Тараптар орыс тіліндегі мәтінді басшылыққа алады.

Қазақстан Республикасының Астана,
Үкіметі үшін орны, күні "08" 04.
2004 ж.

Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрі

SOS KINDERDORF INTERNATIONAL Алматы,
үшін орны, күні "08" 04.
2 0 0 4 ж .

Өңірлік директор

КІРІСПЕ

SOS АУЫЛДАР ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ

Ең алғашқы SOS ауылының негізін 1949 жылы Тирольдағы Имста қаласында Герман Гмайнер қалады. Бүгінгі таңда бұл ауыл Герман Гмайнердің SOS-балалар ауылдары туралы идеясын халықаралық деңгейде іске асыру үшін үлгі болып отыр.

SOS-балалар ауылдары ата-аналарынан айырылған немесе ата-аналары тастап кеткен балаларға немесе қалыпты отбасының жылуына мұқтаж балаларға көмектеседі. SOS-балалар ауылдарындағы отбасылар баланың өз отбасының орнына дәл осындай отбасының жылуын қамтамасыз етеді.

SOS-БАЛАЛАР АУЫЛДАРЫНЫҢ НЕГІЗГІ ТӨРТ ҚҰРАМДАС БӨЛГІ

Баланы SOS-балалар ауылдарында тәрбиелеу төрт қағидатты құрамдас бөлікке негізделген:

АНА

Әрбір тастанды бала жаңа анасын табады. SOS-балалар ауылында тұратын аналар - өздеріне сеніп тапсырылған балаларға өз өмірін толығымен арнайтын әйелдер. SOS-балалар ауылындағы ана балаға өз махаббаты мен мейірімін береді, әрбір баланы оның салауатты дамуына қажетті барлық нәрсемен қамтамасыз етеді. Мұндай ауылдағы ана отбасының басшысы болып табылады. Ол үй шаруасын өз бетінше жүргізеді.

АҒА-ІНІЛЕР МЕН АПА-СІҢДІЛЕР

SOS-балалар ауылдағы әрбір отбасы, әдетте, 6-10 баладан шын мәніндегі отбасындағыдай, аға-іні, апа-сіңлі болып өз "аналарымен" бірге тұратын әртүрлі жастағы ұлдар мен қыздардан тұрады. Бір ата-анадан туған ұл-қыздар бір отбасында тәрбиеленеді.

SOS-балалар ауылына балалар нәресте кезінен бастап 8 жасқа дейін, айталық, олар отбасында қалыпты тәрбиеленуге лайық болатын жағдайда қабылданады. Неғұрлым ересек жастағы балалар қаны бір ағалы-қарындасы болып келетін топтың бір бөлігі болған жағдайда ғана қабылданады.

ҮЙ

SOS-балалар ауылындағы үйдің нағыз ортасы-қонақ бөлме болып табылады. Балалар өз анасының қалай ас даярлайтынын, үй шаруасын қалай жүргізетінін бақылайды және олармен отбасы өмірінің бүкіл қуанышы мен қайғысын бөліседі. SOS-балалар ауылындағы үй балалардың тұрақты үйі болып табылады. Мұндай отбасылық үйдегі өмір балаға сенімділік пен қорғалғандық сезімін қамтамасыз етеді.

АУЫЛ

Әдеттегі SOS-балалар ауылы жеке-жеке отбасына арналған 10-20 үйден тұрады. Балалар мектепке барады және сөйтіп ауыл ұжымдық тәрбиені қамтамасыз ететін үлкен бір отбасына айналады. Шын мәнінде SOS-балалар ауылы балалар мен сыртқы дүниенің арасындағы көпір қызметін атқаруға есептелген. Сондықтан, оның орналасу, орнын анықтау жоспарлануы кезінде және барлық қалған аспектілерде SOS-балалар ауылы қоршаған ортаның ажырамас бөлігі болуға тиісті. SOS-балалар ауылындағы әке бейнесі еркек жынысты әртүрлі қызметкерлер мен қызметшілердің, ең алдымен ауыл директорының бейнесінде қабылданады.

SOS-балалар ауылының миссиясы барлық ұлттағы, мәдениет пен діни сенімдегі жетім және тастанды балаларды қоғамға қосудан, олар үшін болашаққа сенімді жол ашудан тұрады.

SOS-БАЛАЛАР АУЫЛЫНДАҒЫ ЖАСТАР

SOS-балалар ауылдары қамтамасыз ететін бастапқы қолдауға қосымша жақын қауымдастықтағы балаларды өздерінің толыққанды дербес еңбек өмірін бастауы үшін зәру болып отырған қажетті дағдымен, ақыл-кеңеспен, консультациялармен, моральдық қолдаумен қамтамасыз ету үшін айтарлықтай күш-жігер жұмсалады.

Сондықтан SOS-балалар ауылдары өздеріне сеніп тапсырылған барлық балалардың міндетті мектеп бағдарламасының шеңберінде өз қабілетін барынша дамытуына кепілдік беруді қамтамасыз етеді және егер қабілеттері лайықты болса олар білім алуын кәсіптік бастауыш, орта және жоғары оқу орындарында жалғастырады.

Балалық жастан асқан, бірақ жеке өмірін бастауға әлі де даяр емес жасөспірімдерді SOS-ауылы кең мүмкіндіктермен және қаражатпен қамтамасыз етеді, олардың қарауына оқу орталықтарын ұсынады, мұнда жасөспірімдер дербестіктің, ынтымақтастықтың және басқа адамдармен араласудың құндылығын және айналадағы

қоғам өміріне өз шамасы келгенше үлес қосудың маңыздылығын алғаш ұғына бастайды.

SOS-БАЛАЛАР АУЫЛЫНЫҢ ҚАУЫМДАСТЫҚҚА КӨМЕГІ

Балалардың шағын тобына қарқынды көмекті қамтамасыз ететін көптеген елдерде, егер SOS-балалар ауылдарын қоршаған қауымдастықтардағы көптеген балалар мен отбасылар үшін өмір сүру деңгейін жақсарту жөнінде қосымша жұмыс жүргізілмесе мұндай көмектің қаншалықты маңызды болғанына қарамастан әсер етуі шектеулі болады. Сондықтан SOS-жобасы сонымен қатар басқа жағдайда бұл ауылдың көршілері мүлде қол жеткізе алмайтын қажетті қолдауды қамтамасыз етуді мақсат ететін жобалар мен бағдарламаларды ұйымдастыру мен іске асыруға қатысады. Мұндай жобалар күндізгі күтімді қамтамасыз ету жөніндегі орталықтарда балалар бақшаларын, мектептерді, аналар мен балалар орталықтарын, емханаларды және т.б. қ а м т и д ы .

Мұнымен қатар SOS бағдарламасы бойынша жұмыс басқа да жағдайда отбасы мен тұтастай алғанда қауымдастық қамтамасыз етуге тиісті қолдаусыз және мейірімсіз қалуы мүмкін әлемнің барлық балалары үшін тамаша әлем құруға ұмтылады.